

Egy éve jelentették be az M5-ös autópálya továbbépítését

A határidőnél korábban átadhatják a sztrádát

Pontosan egy évvel ezelőtt, 2004. január 7-én jelentette be Medgyessy Péter miniszterelnök, hogy az AKA Rt. részvényeinek egy részét az állam megvásárolja, az M5-ös autópálya pedig 2005 végéig Szegedre ér. Ma van esély arra, hogy a sztrádát a tervezett december 31-i határidő előtt átadják – nyilatkozta lapunknak tegnap a beruházó építési koordinátora.

Az M5-ös sztráda építése jól halad, december közepéig lerakták az első aszfaltsíkot a betonra az építők. A téli hónapokra azonban leálltak a kivitelezők, egyedül a hídépítők dolgoznak. Korábban a beruházó Alföld Koncessziós Autópálya (AKA) Rt. hivatalos nyilatkozataiban többször is elhangzott, lehet, hogy másfél hónappal korábban átadják a Szegedig érő szakaszt. Tegnap érdeklődésünkre Szemeti Gábor, az AKA Rt. építési koordinátora óvatosabban fogalmazva csak annyit mondott: van esély a tervezett év végi határidő előtti átadásra. Sajnos egyik-másik ponton a közművek kiváltásához szükséges engedélyek késnek, emiatt még nem lehet megjósolni, hogy sikerül-e akár másfél hónappal korábban átadni a sztrádát. *Hídvégi Gábor*, az AKA Rt. vezérigazgató-helyettese hozzátette: év közben valóban szereztek egy hónap előnyt az építők, ám ez most veszélybe került az engedélyezési procedura miatt.

A mai nap különben emlékeztető dátum a dél-alföldi régióban élők számára. Egy évvel ezelőtt, 2004. január 7-én sorsdöntő bejelentés hangzott el: Medgyessy

Már látják az út végét

Fotó: Karnok Csaba

Péter miniszterelnök kormányulást követően azt nyilatkozta, az AKA Rt. részvényeinek egy részét az állam megvásárolja, az M5-ös március 12-étől bekerül az országos matricás rendszerbe. Ezzel egy időben kiírják az M5-ös Szegedig történő meghosszabbítására is a pályázatot. A miniszterelnök kijelentette: az autópálya-szakasz 45 kilométerre 2005. december 31-éig épül meg.

A bejelentést a szegedi városházán január 8-án sajtótájékoztató és pezsgőbontás követte. *Botka László* országgyűlési képviselő, szegedi polgármester azt hangsúlyozta, az M5-ös megépítésével a Tisza-parti városnak

minden esélye meglesz a fejlődésre és arra, hogy régióközponttá váljon. A január eleji eufóriában a KÉSZ Kft. vezetője, *Varga Mihály* még azt is megígérte, ha kell, ingyen bontják el a sztráda-kapukat. Erre aztán később nem nyílt lehetőség, a kiírt pályázatot a KÉSZ Kft. nem nyerte el, csak alvállalkozóként és természetesen díjazás ellenében közreműködött a munkában. Egy héttel később *Csillag István* exközlekedési miniszter is Szegedre érkezett, és január végi részvénykivásárlást ígért.

A füst azonban csak február 11-én szállt fel: megszületett a megállapodás a koncessziós tár-

sasággal. Ekkor tette Medgyessy Péter az azóta szállóigévé vált kijelentését: „Szabad a pálya.” Március 12. óta pedig az ígéretük szerint matricával autózhatunk a Kiskunfélegyháza és Budapest közötti szakaszon, elhajthatunk az április 6-án lerakott alapok mellett, s figyelhetjük, hogy haladnak a munkák, amelyek végül némi késleddel csak május végén kezdődhetnek el, viszont az enyhé télnek köszönhetően még 2004 december közepén is tartottak. Ma már azt is tudjuk: az M5-ös nem marad torzó, 2006 közepére Röszkére ér.

FEKETE KLÁRA

Megérkezik az éves szokásos januári gázáremelés is

A drágulás kevésbé drasztikus

Január 15-ével változnak a földgáz hatósági árai, az ezzel kapcsolatos szolgáltatási alapidj, valamint a lakossági sávós gázdíjtámogatás mértéke. A legtöbb család gázszámlája csak 3,7 százalékkal emelkedik.

A legszélesebb fogyasztói kört érintő, vagyis a lakossági, mérővel rendelkező, 20 köbméter per óras teljesítmény igény alatti ügyfélkör 15 százalékos áfát is tartalmazó tarifái – tájékoztatta lapunkat *Kele Sándor Zsolt* kereskedelmi és ügyfélszolgálati

igazgatóhelyettes – a következőképpen alakulnak: a szolgáltatási éves alapidj 3616 forintról 4030 forintra, míg a földgáz (34 MJ/köbméteres átlagos fűtőértékkel számolt, kerekített) köbméterenkénti ára 56-ról 63 forintra emelkedik. Ez mintegy

IGAZSÁGTALANSÁG A RENDSZERBEN

A kormány dolgozik egy olyan szisztémán is, amely figyelembe veszi majd a háztartások jövedelmét a kompenzáció kiszámításánál. Most ugyanis előfordulhat, hogy a nagyobb lakásban élő, sokgyermekes családok arányosan kevesebb támogatást kapnak, mint a kis lakásban élő, nagy keresetű fiatalok, hiszen a támogatás mértékét csak a fogyasztás mennyisége határozza meg. Egy kisfogyasztó háztartás éves gázszámlájához az állam 20 ezer 800 forint támogatást ad, míg a jelentősebb gázfogyasztó háztartásoknak 35 ezer 200 forintot.

11,5 százalékos drágulást jelentene, ha nem lenne állami kompenzáció.

A lakossági gázdíj támogatásának mértéke a drágulással párhuzamosan jelentősen megemelkedett, az első, 1500 köbméter éves fogyasztási határig terjedő sávban 42 százalékkal, míg a második (1500-3000 köbméter/év) sávban 35,2 százalékkal. A támogatás mértékének emelkedése jócskán csökkenti az áremelés hatását a két fogyasztási sávban. Az első esetben az ár 3,7 százalékkal, 45-ről 46 forint 50 fillérre nő, míg a második sávban az áremelkedés 7,5 százalékos, értéke 48-ról 51,5 forintra emelkedik.

A Dégáz Rt. hangsúlyozza, hogy a gázdíj-támogatási periódus, vagyis a 2003. október 1-jét követő első leolvasástól számolt 12 hónap nem változik. Az új árak január 15-étől lépnek életbe, az azt megelőző időszakra a korábbi áron, korábbi ártámogatási összeggel, míg január 15-ét követően az új áron, az új támogatási összeggel számol a társaság az ügyfelekkel történő elszámolásakor. *Kele Sándor Zsolt* elmondta: tudomása szerint a kormány a la-

kossági gázdíj támogatási rendszer átdolgozására készül, azonban erről bővebb információval még nem rendelkezik.

A háztartásokon kívül állami segítséget kapnak még a távhőszolgáltatók is, ezért aztán a távhőfűtés sem drágul majd jelentősen. Szegeden majd csak februártól, közgyűlési döntést követően derül ki, mi mennyibe kerül. *Báthly Gábor*, a Szegedi Hőszolgáltató Kft. ügyvezető igazgatója elmondta: a lakossági célú távhőre vételezett gáz ára a legjobban támogatott kategóriába esik, s mivel a légköbméterenkénti árak csak egy része a hődíj, az emelkedés mértéke 3,7 százaléknál is kevesebb lesz.

Új elemként idén az oktatási, egészségügyi, szociális és kulturális intézményeknek – legyenek azok önkormányzati vagy egyházi fenntartásúak – szintén támogatást nyújt az állam, nekik az áremelés felét fizetik ki. A támogatások kiegészülnek még a nagycsaládok számára adott újabb kedvezményekkel, amit az önkormányzatok több kifizetés Bence néven, de arra nem gondolt volna soha, hogy valaha ez lesz a legnépszerűbb férfinév – Csongrád megyében.

F. K.

Minek nevezzelek?

NYILAS PÉTER

A világra készülődő kisbaba nem is sejt, hogy keresztnévnek kiválasztásakor milyen indítékok vezérik szüleit. Hagyománytisztelet, divat, poénkodás, vagy a túl sok tévénzés.

Ha az újszülöttnak szerencséje van, még odabentről hallgatózva megtudhatja, hogy azért kapja majd a hasonló nevű szülő nevét, mert nagy-, déd, ükszüleit is így hívták – így neve is biztosíték lesz rá, hogy földmönöi benne élnek tovább. Ugyancsak jól jár, ha a Magyar utónévkönyvet oda-vissza lapozgató anyuka és apuka a család- és keresztnév illeszkedésére, hangrendjére, hangalakjának zenéjére is ügyel, esetleg még a név jelentésével is igyekszik mintegy „előre varázsolni” a kicsi jellemét és lelki tulajdonságait.

Ha a szülők divatkedvelők, akkor például a játszótereken, fodrászatokban és butikokban gyakran hallott nevekből merítenek. Még rosszabb, ha a kezét domborodó hasán nyugtató kismama tévésorozatok rabja lesz. Így kerül Isaura a Rabszolgasorsból a bilire, Dzsoki pedig a Dallasból a pelenkába.

De ne higgyük, hogy a népszerűség vagy a divat csak a közelmúlt névadási szokásaira volt befolyással. Rákosi apánk idejében megszaporodtak a Matyik, a tévében vagy huszonöt éve futott Egy óra múlva itt vagyok! sorozat Láng Vincéje pedig kisebb kupac druszájának lett tudtán kívül keresztapja.

A legelképesztőbb persze az, ha a viccelődős kedvű papa egy életre kitol magzatával – pláne, ha annak idején ő maga is hasonló tréfának esett áldozatul. Még a nyolcvanas évek elején nyilatkozott a tévében egy középkorú férfi, akit a kiírás szerint Nemoda Budának hívtak. Már ez is megrázó élmény volt. Ehhez képest húsz év múlva a Heves Megyei Hírlap megírta, hogy színre lépett ifjabb Nemoda Buda, aki már azt is kifundálta, hogy az ő kislát is Budának keresztelik majd. Nomen est omen – ahogy a művelt latin mondta.

Lapunk „Megjöttünk” rovatának toplistája

Megyénkben a Bence a legnépszerűbb fiúnév

A névadási szokások változására lapunk „Megjöttünk” rovatát olvasgatva figyelt föl a vásárhelyi 84 éves Kisházi Margit. A nő keresztnévek általa összegyűjtött Csongrád megyei népszerűségi listája után most a leggyakrabban választott fiúnevek között böngészünk.

Nem mindegy, milyen nevet visel az ember, ám erről a szülő jogá dönteni. Persze választhatunk magunknak becenevet, de a keresztségnak adott név életünk végéig elkísér. A népszerűségi lista megváltozott.

Lapunk „Megjöttünk” című rovatát olvasgatva kiderül: a tavaly született gyerekek közül a legtöbben, 68-an a Bence nevet kapták szüleiktől. A nevek népszerűségi versenyében a múlt évben a dobogó második fokára Dávid került: 46 pár kérte, hogy így anyakönyvezék fiát.

Népszerű még a Levente és a Máté is: az elmúlt évben 35 csecsemőt kereszteltek el így. A leggyakoribb fiúnevek között előkelő helyet foglal el még az Attila, a Balázs és a Dániel. Rajtuk kívül pedig néhány év múlva a bölcsődékben sok Gergő, Tamás és Márk játszik majd.

A kórházakban a nővérek, orvosok szívesen segítenek kiválasztani a szülőknek, milyen nevet lehet adni a csöppségnek. Ha a pár ragaszkodik egy korábban nem anyakönyvezett névhez, akkor a Magyar Tudományos Akadémián nyelvészek döntenek arról, lehet-e úgy ne-

SOKÁIG NEM VOLT A NAPTÁRBAN BENCE

„Nagyon fájlaltam, hogy gyerekként nem ünnepelhettem a névnappom, ugyanis 1982-ig nem szerepelt a naptárban” – mondja *Galó Bence*. A Szegedi Nemzeti Színház színésze büszkén viseli keresztnévét, s úgy találja, illik egyéniségéhez. Úgy tudja, az 1970-es évektől anyakönyveztek egyre több kislát Bence néven, de arra nem gondolt volna soha, hogy valaha ez lesz a legnépszerűbb férfinév – Csongrád megyében.

JÁNOSOK – HÉT GENERÁCIÓN ÁT

Bár a János név manapság nem túl divatos, nagyon elégedett vele egyik közismert viselője, Vásárhely első embere, Lázár János. A polgármester családjában hét generáció óta hagyomány, hogy az elsőszülött kislát így hívják, ezért aztán kétség sem merült fel, hogy a Lázár házaspár tavaly májusban született csecsemője is ezt a nevet a kapja az elődök iránti tiszteletből.

A picúr egyébként két keresztnévet visel, a második a Boldizsár, és szülei így szólítják őt. Lázárné Megyeri Zitától, a polgármester feleségétől tudjuk, hogy ennek oka egyszerű: a családban a férje és az apósa is János, így kifogytak a becenevekből. A fiatalasszonynak ráadásul a Boldizsár jobban is tetszik.

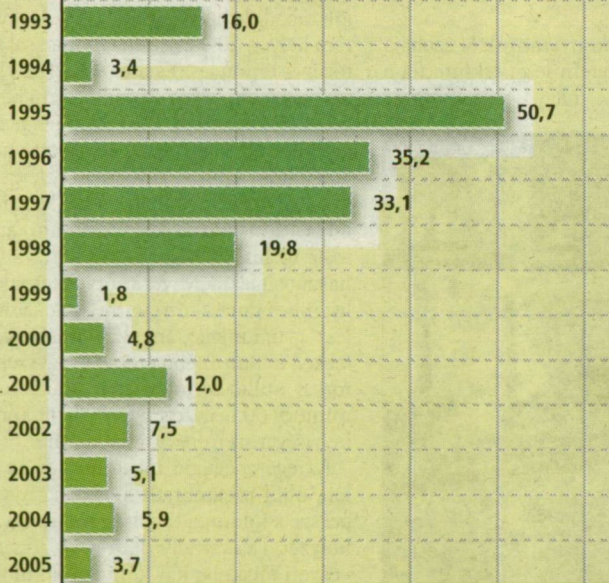
vezni a babát. A szülőknek magyar helyesírással javasolják azokat a neveket, amelyek idegen hangzásúak. Ezért szolítanak ezentúl néhány gyereket Krisztofernek, Kevinnek, Nikolasznak, Rupertnek, vagy Noelnek. Ragaszkodnak a gyökereinkhez is. A szülők, a közeli rokonság választása egyre gyakrabban esik Magyar eredetű névre: 2004-ben Csongrád megyében többször Álmos, Etele, Vajk, vagy Zalán lett a keresztségnév a kislát. A szülőknek az adatok szerint tetszik még a Botond, a Csanád és a Zétény is.

Kibővült tehát a korábbi évek népszerű keresztnéveinek listája. Megdőlt a Józsefek, a Jánosok és az Istvánok egyeduralma. Helyüket a Bencék, a Dávidok és a Leventék vették át. Néhány év múlva pedig ne csodálkozzunk, hogy a játszótereken, az iskolákban a régi magyar személynévek mellett a szappanoperák, sorozatok szereplőinek nevét is hozza a szél.

SZALMA EMESE

A VEZETÉKES GÁZ FOGYASZTÓI ÁRÁNAK VÁLTOZÁSA MAGYARORSZÁGON (1993–2005)

Változás az előző év azonos időszakához képest (%)

Forrás: KSH

DM-grafika